

worden aan data van de Birthplace studie in Engeland en mogelijk aan data uit Canada.

De INCAS-studie (Integrated Care System during labour) was een eenjarig onderzoek naar bevorderende en belemmerende factoren voor integrale zorg tijdens de baring, waarin een implementatiestrategie is ontwikkeld. Samen met de INCAS-2 projectgroep en VSV's in verschillende regio's wordt gewerkt aan het opzetten van pilots waarin de implementatiestrategie kan worden toegepast.

Klinische effectiviteit van zorginterventies

Ook op het gebied van klinische effectiviteit van zorginterventies zijn er verschillende promotieonderzoeken binnen de Deliver studie gaande, namelijk: omgaan met pijn tijdens de baring, infectieziekten, leefstijl in de zwangerschap, prenatale screening & Islam, en de rol van partners in besluitvorming. Binnen deze onderzoeken wordt samengewerkt met het NIVEL en de afdeling theologie van het VUmc.

Dit jaar zijn de voorbereidingen gestart voor een groot clustergerandomiseerd onderzoek naar de effectiviteit en kosteneffectiviteit van routine echoscopie in het derde trimester van de zwangerschap (de IRIS-studie).

Perinatale psychologie en verloskundige zorg

Binnen het thema perinatale psychologie ligt de focus op de rol van de eerstelijns verloskundige in het signaleren van (zwangerschaps-specifieke) psychologische problematiek in de antenatale en postnatale periode en de psychosociale begeleiding van cliënten gedurende hun zwangerschap en in de transitie naar ouderschap. Binnen het thema perinatale psychologie loopt een aantal onderzoeken op het gebied van psychologische factoren (zoals zwangerschapsgerelateerde angst) en de rol daarvan op geboorte-uitkomsten en keuzes van vrouwen tijdens de zwangerschap en postpartum periode. Er zijn contacten gelegd met andere afdelingen die expertise hebben op dit gebied, zoals binnen het UMC Groningen.

Tenslotte

De afdeling is in korte tijd uitgegroeid tot een grote groep enthousiaste onderzoekers die met veel passie werkt aan de wetenschappelijke onderbouwing van het werk van verloskundigen. Zeven senior onderzoekers, twee onderzoeksassistentes en een secretaresse zijn inmiddels werkzaam op de afdeling met daarnaast twaalf promovendi die aan de afdeling zijn verbonden. Mocht u meer willen weten over de mensen die er werken en over de inhoud van de verschillende onderzoeken, kijk dan op <http://www.verloskunde-academie.nl/MidwiferyScience>. ■

Samen onderzoek do Vakgroep Midwifery Science AVM

Irene Korstjens

De vakgroep Midwifery Science AVM (sinds 2007) vormt een interdisciplinaire groep onderzoekers met expertise in fysiologische verloskunde, geneeskunde, gezondheids-wetenschappen, sociologie, ethiek, psychologie, antropologie, epidemiologie en methodologie en statistiek. De groep draagt bij aan verwetenschappelijking van het onderwijs en uitbreiding van het kennisdomein van de fysiologische verloskunde. Twee samenhangende onderzoeklijnen leggen een basis voor betere verloskundige zorg. De lijn 'cliëntkenmerken' ontwikkelt vooral inzichten in de invloed van fysieke, psychische en sociale cliëntkenmerken op de verloskundige zorgverlening. De lijn 'public health' benadrukt adequate risico-selectie, begeleiding en interventies die het fysiologische proces ondersteunen en bevorderen^[1]. Doordat docenten ook onderzoek doen kunnen zij aan studenten de relevantie van onderzoek goed overbrengen, en krijgt de implementatie van onderzoeksresultaten in het onderwijs de volle aandacht.

Het onderzoek wil bijdragen aan het verbeteren van de verloskundige zorg voor alle zwangere vrouwen in Nederland. Het lopende onderzoek bestaat uit eigen projecten – waaronder zes promotietrajecten – en externe projecten.

Onderzoeksprojecten

Wat bevalt beter: thuis of (poli)klinisch? (2006-2013)

Deze studie vergelijkt gezonde vrouwen die in de eerste of tweede lijn bevallen. Daarbij is aandacht voor verschillen in interventies, uitkomsten, karakteristieken, voorkeuren, verwachtingen en ervaringen van de vrouwen alsook van de partners.

Voorlichting: de verloskundige aan het woord (2008-2009)

Focusgroepinterviews geven inzicht in het perspectief van

Dr. Irene Korstjens is docent onderzoeker, gezondheids-wetenschapper bij de Vakgroep Midwifery Science, Academie Verloskunde Maastricht (AVM)

en bevalt zó!

Nederlandse eerstelijns verloskundigen op hun eigen rol bij voorlichting over roken en voeding.

Voorkeuren, keuzes en beslissingen in de verloskundige zorg: perspectieven van zwangere vrouwen, zorgverleners en andere experts (2008-2013)

Dit onderzoek verkent het proces van samen beslissen:

“Fantastisch hoe gemotiveerd en enthousiast ouders en zorgverleners zijn om zich in te zetten voor de zorg voor moeder en kind, als onderzoekers echt luisteren en positieve leerpunten terugkoppelen.”

wensen en behoeftes van zwangere vrouwen, dagelijkse interactie tussen zwangere vrouwen en zorgverleners, en inzichten van experts, vrouwen en zorgverleners over kwaliteitscriteria voor gezamenlijke besluitvorming.

Zwanger en te zwaar: thuis in de eerste lijn? (2010-2015)

Deze studie onderzoekt het vóórkomen van overgewicht en obesitas in de Nederlandse eerstelijns verloskundige populatie en de betekenis hiervan voor perinatale uitkomsten om zo de risicoselectie te optimaliseren.

Gewoon gezond zwanger (2011-2015)

Twee parallelle onderzoeklijnen richten zich – in samenspraak met het beroepsveld – op de ontwikkeling en evaluatie van gezondheidsbevorderende interventies voor gezonde gewichtstoename en psychische klachten in de

Hoeg Brögg, Maastricht

zwangerschap. Bij zowel verloskundigen als bij zwangere vrouwen zijn gegevens verzameld over de huidige en gewenste situatie. De interventies die ontwikkeld worden, zijn direct afgestemd op de dagelijkse praktijk van de Nederlandse verloskundigen.

Optimalisering eerstelijns verloskunde, de weg naar practice-based evidence (2011-2013)

In dit project wordt het databestand Verloskundig Casusregistratie Systeem (VeCaS) gecreëerd met de gegevens vanuit het digitale dossier door eerstelijns verloskundigen. Zo kunnen we vragen uit het werkveld beantwoorden met gegevens uit het werkveld.

OptiBirth (2012-2013)

Internationaal onderzoek hoort er natuurlijk bij. Deze kwalitatieve studie verkent verwachtingen en ervaringen van zwangere vrouwen, partners, verloskundigen en

AVM-onderzoekers werken nauw samen met het werkveld en (inter)nationale onderzoekpartners. De vakgroep participeert in (inter)nationale netwerken, zoals Verloskundig Consortium Limburg, Midwifery Consortium met het Midwifery Research Network Netherlands, European Master of Science in Midwifery en COST-Action – een internationaal onderzoeksnetwerk ter verbetering van de geboortezorg in Europa en daarbuiten. Samen-

De vakgroep Midwifery Science AVM bestaat uit prof. dr. Raymond de Vries (wetenschappelijke leiding), Marianne Nieuwenhuijze (voorzitter) en de onderzoekers Marlein Ausems, Luc Budé, Darie Daemers, Yvonne Fontein, Tamar van Haaren, Isabel van Helmond, Marijke Hendrix, Irene Korstjens, Evelien van Limbeek, Astrid Merckx, Hennie Wijnen, Bert Zeegers.

“Aan onderzoek (mee) doen is dé manier om kritisch naar je eigen handelen te kijken.”

gynaecologen met een vaginale baring na keizersnede (VBAC) om te begrijpen waarom Nederland een hoger VBAC-percentage heeft dan andere Europese landen. De studie maakt deel uit van het Europese OptiBirth-onderzoek dat resultaten uit zes Europese landen samenbrengt om een interventie te ontwikkelen voor het terugdringen van keizersneden in Europa.

Samenwerken bevalt beter (2012-2016)

Deze kwalitatieve studie verkent in de dagelijkse verloskundige praktijk wat zorgverleners en (aanstaande) ouders ervaren als ingrediënten voor ‘goede’ samenwerking en communicatie. Dit onderzoek gebeurt in samenwerking met Verloskundig Consortium Limburg en geeft ideeën voor vernieuwing van de samenwerking vanuit de praktijk: exnovatie.

werkingspartners zijn onder andere Vrije Universiteit Amsterdam, Radboud Universiteit Nijmegen, Universiteit van Maastricht, University of Michigan, Glasgow Caledonian University, Medizinische Hochschule Hannover, University of Applied Sciences Western Switzerland. ■

Referentie

Vries R de, Nieuwenhuijze M, Crimpen R van. Midwifery-Science-Workgroup. The necessity and challenges of International Midwifery Science (2011). *International Journal of Childbirth*, 1, 61-64.

Stelling:

De thuisbevalling is geen doel op zich maar een logisch gevolg van het respecteren van de autonomie van de zwangere binnen een verloskundig systeem dat de keuze voor deze mogelijkheid rechtvaardigt.

Esteriek de Miranda 2007